

سورهٔ کهف سورهٔ ۱۸۸م قرآن است، ۱۸۰ آیه دارد و همهٔ آیات آن بهجز آیهٔ ۲۸ مکی هستند. یکی از مهم ترین بخشهای این سوره داستان اصحاب کهف و مقابلهٔ عدهای از جوانان در برابر حاکم ستمگر است. از داستانهای دیگر این سوره، داستان موسی و خضر و بی صبری موسی در یافتن دلیل کارهای خضر و داستان ذوالقرنین و مقابلهٔ او با یاجوج و ماجوج است. این سوره با حمد خدا آغاز و با توحید و ایمان پایان می پذیرد و همانند دیگر سورههای مکی به بیان اعتقادات اساسی مسلمانان مانند مبداء و معاد می پردازد.

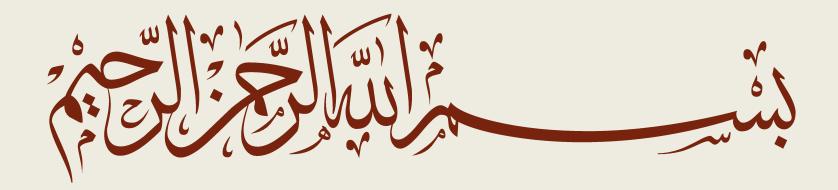
قرائت سوره ی الکهف = نور بین دو جمعه

ابوسعید خدری (رضی الله عنه) میگوید: رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمود: «هر کس، روز جمعه، سوره کهف را بخواند، میان دو جمعه برایش نورانی می گردد»

، روایت بیهقی

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِى أَنزَلَ عَلَي عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُ عِوْجَا (١) قَيِّماً لِيُنذِرَ بَأْساً شَدِيداً مِن لَّذُنهُ وَيُبشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْجَنْ اللَّهُ وَلَداً (٤) مَّا كَثِينَ فِيهِ أَبُداً (٣) وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً (٤) مَّا لَهُم بِهِ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَناً (٢) مَاكِثِينَ فِيهِ أَبُداً (٣) وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَداً (٤) مَّا لَهُم بِهِ مِنْ عُلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِباً (۵) فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَي آثَارِهِمْ إِن لَمْ يُولُونَ إِلَّا كَذِباً (۵) فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَي آثَارِهِمْ إِن لَمْ يُولُونَ إِلَّا كَذِباً (۵) فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ عَلَي آثَارِهِمْ إِن لَمْ يُولُونَ إِلَّا كَذِباً (۵) فَلَعْلَاوَلَمْ أَنْ الْمَالُونَ مَا عَلَيْهَا يُولُونَ إِلَّا لَكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنا عَجَباً (٩) إِذْ أُوَي الْفِتْيَةُ إِلَي الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنا مِن لَدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّ لُنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَداً (١٠)

- (۱) حمد وسپاس مخصوص خدایی است که بر بنده اش (محمد) کتاب (قرآن) را نازل کرد، و هیچ گونه کجی و انحرافی در آن قرار نداد .
- (۲) در حالی که ثابت و مستقیم (و نگاهبان کتابهای آسمانی) است، تا (بدکاران را) از عذاب سخت او بیم دهد، و مؤمنانی را که کارهای شایسته انجام می دهند، مژده دهد که پاداش نیکویی برای آنهاست .
 - (۳) (همان بهشتی) که جاودانه در آن خواهند ماند.
 - ۴) و (نیز) کسانی که گفتند: خداوند فرزندی (برای خود) برگزیده است، بیم دهد.
 - (Δ) نه ایشان به این سخن علم و آگاهی دارند ونه پدرانشان، سخن بزرگی از دهانشان بیرون می شود ! آنان جز دروغ Δ یند .
 - . چس گویی می خواهی درپی ایشان خود را از غم و اندوه هلاک سازی، اگر به این سخن (قرآن) ایمان نیاورند (۶)
 - (۷) ما آنچه که روی زمین است، زینت آن قرار داده ایم، تا آنها را بیازماییم که کدامیک شان بهتر عمل می کنند.
 - (۸) و ما (سرانجام) آنچه که روی زمین است، (صاف می کنیم) به خاکی هموار وبی گیاه (بیابانی خشک) تبدیل می کنیم.
 - (۹) آیا گمان کردی که اصحاب کهف $(= \frac{3}{2})$ و رقیم $(= \frac{3}{2})$ از جمله نشانه های شگفت انگیز ما بوده اند؟!
 - (۱۰) (بیاد آور) آنگاه که آن جوانان به غار پناه بردند، و گفتند: «پروردگارا! ما را از سوی خود رحمتی عطا کن، و راه نجاتی برایمان فراهم ساز».

فَضَرَبْنَا عَلَي آذَانِهِمْ فِى الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَداً (١١) ثُمَّ بَعثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَى الْحِزْبَيْنِ أَحْصَي لِمَا لَبِثُوا أَمَداً (٢١) ثَمَّ بَعثْنَاهُمْ فِدِّي (١٣) وَرَبَطْنَا عَلَي قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ نَقُصُ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِنْيَةً آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى (١٣) هَوُلَاء قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن تَدْعُو مِن دُونِهِ إِلَهاً لَقَدْ قُلْنَا إِذاً شَطَطاً (١٣) هَوُلَاء قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهِةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن تَدْعُو مِن دُونِهِ إِلَها لَقَدْ قُلْنَا إِذاً شَطَطاً (١٣) هَوُلُاء قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِها لَلْهَ فَلُوا إِلَها لَقَدْ عَلَيْهِم السَّمُولُ وَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَلُووا إِلَي الْكَهْفِ يَنشُر بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَي عَلَي اللَّه كَذِباً (١٥) وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَلُووا إِلَي الْكَهْفِ يَنشُر لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحمته ويُهَيِّئُ لَكُم مِّن أَمْرِكُم مِّرْفَقاً (١٤) وَتَرَي الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَزَاوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَمَن يُطْلِلْ فَلَن وَإِنَا عَرَبُت تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجُوهً مِّنَّهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُو ٱلْمُهْتَدِ وَمَن يُطْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُ وَلِيّاً مَّرْشِداً (١٧)

- (۱۱) پس (ما پرده های خواب را) در غار بر گوش هایشان زدیم، و سالها در خواب فرورفتند .
- (۱۲) سپس آنان بر انگیختیم تا بدانیم کدام یک از آن دو گروه مدت ماندن خود را بهتر حساب کرده است .
- (۱۳) ما داستان آنان را به حق برای تو باز گو می کنیم . آنها جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آورده بودند ، و ما برهدایتشان افزودیم .
- (۱۴) و (ما) دلهای آنها را محکم ساختیم، هنگامی که قیام کردند، و گفتند : «پروردگار ما، پروردگار آسمانها و زمین است، و ما هرگز غیر از او معبودی نمی پرستیم (اگر چنین کنیم) سخنی گزاف و بیهوده گفته ایم .
- (۱۵) این قوم ما، معبودهای جز خدا انتخاب کرده اند، چرا دلیل آشکاری (بر این معبودان) نمی آورند ؟! چه کسی ستمکارتراست از آن فردی که بر خدا دروغ ببندد؟!
- (۱۶) و(به آنها گفتیم:) هنگامی که از آنها و آنچه را جز خدا می پرستند؛ کناره گیری کردید، پس به غار پناه برید، که پروردگارتان نعمتش را بر شما می گستراند، و راه آسایش ونجات از این امر را برای شما فراهم می سازد.
- (۱۷) و خورشید را می دیدی که به هنگام طلوع به سمت راست غارشان متمایل می گردد، و به هنگام غروب به سمت چپ، و آنها در محل وسیعی از آن (غار) قرار داشتند، این از آیات خدا است، هر کس را هدایت کند، پس او هدایت یافته (واقعی) است، و هرکه را گمراه کند، سرپرست و راهنمائی هرگز برای او نخواهی یافت.

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظاً وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِراَعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَيْتَ مِنْهُمْ فِرَاراً وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْباً (١٨) وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَي الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَا أَرْكَي طَعَاماً يَوْماً أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَي الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَا أَرْكِي طَعَاماً فَلْيَاتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفُ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَداً (١٩) إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَن تَفْلِحُوا إِذَا أَبُداً (٢٠) وَكَذَلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ وَلَن تَفْلِحُوا إِذَا أَبُدا كَانَ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَلُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَاناً رَبُّهُمْ أَعْلُوا الْذِينَ غَلَمُوا عَلَي أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِداً (٢١)

(۱۸) و (اگر به آنها نگاه می کردی) می پنداشتی بیدارند، در حالی که آنها خفته بودند، و ما آنها را به سمت راست و چپ می گرداندیم، و سگ آنها دستهای خود را (بحالت پاسبانی) بر دهانه غار گشوده بود . اگر به آنها نگاه می کردی قطعاً فرار می کردی، و تو از آنها سخت می ترسیدی (و وجودت از وحشت پر می شد) . (۱۹) و این گونه ما آنها را (از خواب) بر انگیختیم تا از یکدیگر سؤال کنند، یکی از آنها گفت: «چه مدت خوابیدید ؟» گفتند : «یک روز یا بخشی از یک روز» (وقتی که نتوانستند مدت خوابشان را بدانند) گفتند: «پروردگارتان داناتر است که چقدر مانده اید، پس (اکنون) یک نفر از خودتان را با این سکه ای که دارید به شهر بفرستید، و باید بنگرد کدام یک از غذا ها پاکیزه تر است، پس روزی و طعامی از آن برای شما بیاورد، و باید دقت کند، و هیچ کس را از حال شما آگاه نسازد. (۲۰) بدرستی که اگر آنها (از وضع شما آگاه شوند و) بر شما دست یابند، سنگسار تان می کنند، یا شما را به آئین خویش باز می گردانند، و در آن صورت هرگزرستگار نخواهید شد».

(۲۱) و این چنین مردم را متوجه حال آنها کردیم، تا بدانند که وعده ی خداوند حق است، و آنکه در (قیام) قیامت شکی نیست، هنگامی که (مردم) میان خود در این باره نزاع می کردند، پس گروهی گفتند: «بنائی بر آن بسازید»، پروردگارشان از آنها آگاه تر است . برخی دیگر که قدرت بدست (و اکثریت) داشتند گفتند: « بر (غار) ایشان پرستشگاهی می سازیم».

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْماً بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَبِّي الْقَولُونَ لَشَيْءٍ أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مَرَاء ظَاهِراً وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَداً (٢٣) وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّا مَرَاء ظَاهِراً وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَداً (٢٣) إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُر رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَي أَن يَهْدِيَنِ رَبِّي لِاقْرَبَ مِنْ هَذَا إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَداً (٢٣) وَلَيْ أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُر رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَي أَن يَهْدِيَنِ رَبِّي لِاقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَداً (٢٢) وَلَيْبُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِئَةً سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعاً (٢٥) قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَشَداً (٢٢) وَلَيْبُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِئَةً سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعاً (٢٥) قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَداً (٢٧) وَاثِلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابٍ رَبِّكَ لَا مُبْدُلِ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَداً (٢٧) وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ ذِينَةَ الْحَيَاةِ الدَّنِيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطاً (٨٧)

(۲۲) (گروهی) خواهند گفت: «آنها سه نفر بودند، که چهارمین آنها سگشان بود، » و (گروهی) می گویند: «پنج نفر بودند، که ششمین آنها سگشان بود » - همه ی اینها سخنانی بدون دلیل است - و (گروهی) می گویند: «آنها هفت نفر بودند، و هشتمین آنها سگشان بود » ، بگو: «پروردگار من از تعداد آنها آگاه تر است». جز گروه کمی تعداد آنها را نمی دانند. پس درباره ی آنان گفتگوی مختصر و ساده (و مجادله روشن و آرام) داشته باش، و از هیچ کس درباره ی آنها سؤال مکن.

- (۲۳) و هرگز درباره ی هیچ چیز نگو : «من فردا آن را انجام می دهم» .
- (۲۴) مگر اینکه خدا بخواهد، و هرگاه فراموش کردی(و ان شاء الله نگفتی) پروردگارت را به خاطر بیاور، و بگو: «امیداورم که پروردگارم مرا به راهی روشن تر از این هدایت کند».
 - (۲۵) و آنها (= | صحاب کهف) مدت سیصد سال در غارشان درنگ کردند، و نه سال (iيز) بر آن افزودند .
- (۲۶) (ای پیامبر!) بگو :«خداوند از مدت ماندنشان (در غار) آگاهتر است، غیب آسمانها و زمین از آن اوست، چقدر بیناست و چقدر شنواست! آنها هیچ ولی (و سرپرستی) جز او ندارند، و او تعالی هیچ کس را در حکم خود شریک نمی کند ».
- (۲۷) و آنچه از کتاب پروردگارت به سوی تو وحی شده؛ تلاوت کن، هیچ کسی نمی تواند سخنان پروردگارت را دگرگون سازد ، و هرگز پناهگاهی جز او نمی یابی. (۲۷) و با کسانی باش که پروردگار خود را صبحگاهان و شامگاهان می خوانند، (و تنها) وجه او را می طلبند، و هرگز بخاطر زیورهای دنیا، چشمانت از آنها بر مگیر، و پیروی نکن از کسانی که دلهایشان را از یاد خود غافل ساخته ایم، و هوای نفس خویش را پیروی کردند، و کارهایشان از حد گذشته (و بر باد) است.

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاء فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاء فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَاراً أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاء كَالْمُهْلِ يَشْوِى الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقاً (٢٩) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ الْجُرْ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً (٣٠) وُلَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً (٣٠) وُلَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَاباً خُصْراً مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَكِئِينَ فِيهَا عَلَي الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقاً (٣١) وَاضْرِبْ لَهُم مَثْلاً رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعاً (٣٢) كِلْتَا الْجَنَّتِيْنِ آتَتْ أَكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئاً وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَراً (٣٣) وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنكَ مَالاً وَأَعَزُ وَلَمُ اللَّهُ مَنْهُ مَنْهُ وَهُو ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَطُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبُداً (٣٣) وَحَالَ مَنْ أَلِكُ مَالِمٌ وَاعَلَ مَا أَطُنُ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبُداً (٣٣)

(۲۹) (ای پیامبر!) بگو: «(این قرآن) حق است از سوی پروردگارتان، پس هر کس می خواهد ایمان بیاورد، و هرکس می خواهد کافر گردد ». ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده ایم که سرا پرده اش آنان را از هر طرف احاطه کرده است . و اگر تقاضای آب کنند، آبی ، همچون فلز گداخته که صورتها را بریان می کند، برای آنان می آورند، چه بد نوشیدنی، و چه بد آرامگاهی است.

- (۳۰) بدرستی کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، همانا ما پاداش نیکو کاران را ضایع نخواهیم کرد.
- (۳۱) آنها کسانی هستند که بهشتهای جاویدان از آن ایشان است، (بهشتهای که) نهرها از زیر (کاخها و درختان) آن جاری است، در آنجا با دستبندهایی از طلا آراسته می شوند، و لباسهایی (فاخر) سبز رنگ از حریر نازک و ضخیم در بر می کنند، در حالی که بر تختها تکیه زده اند، چه پاداش خوبی و چه منزل نیکو و خوبی است . (۳۲) و (ای پیامبر!) برای آنها مثالی بزن، (مثال) آن دو مرد که برای یکی از آنها دو باغ از انواع انگورها قرار دادیم، و گرداگرد آن دو (باغ) را با درختان نخل پوشاندیم، و در میان آن زراعت (پربرکتی) قرار دادیم .
 - (۳۳) هر دو باغ، میوه آورده بود (میوه های بسیار) و چیزی فرو گذار نکرده بود ، و میان آن دو (باغ) ، نهر بزرگی جاری ساخته بودیم.
- (۳۴) (صاحب این دو باغ) میوه های بسیار (و درآمد فراوانی) داشت؛ پس به همین خاطر با دوستش در حالی که با او گفتگو می کرد گفت : «من از لحاظ ثروت از تو بیشترم و از لحاظ نفرات نیرومند ترم » . (۳۵) و در حالی که به خود ستمکار بود، در باغ خویش داخل شد، و گفت : «من باور نمی کنم هرگز این (باغ) نابود شود.

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةُ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَي رَبِّى لَأَجِدَنَّ خَيْراً مِّنْهَا مُنقَلَباً (٣٧) قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِى خَلْتَ خَلَقَکَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن تُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاکَ رَجُلاً (٣٧) لَّكِنَّا هُو اللَّهُ رَبِّى وَلَا أَشْرِکُ بِرَبِّى أَحَداً (٣٨) وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَکَ قُلْتَ مَا شَاء اللَّهُ لَا قُوَّةً إِلَّا بِاللَّهِ إِن تُرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنکَ مَالاً وَوَلَداً (٣٩) فَعَسَي رَبِّى أَن يُؤْتِيَنِ خَيْراً مِّن جَنَّتِکَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَاناً مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيداً زَلَقاً (۴٠) أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْراً فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَباً (٢١) وَأُحِيطَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَاناً مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيداً زَلَقاً (۴٠) أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهُا وَوْلَ يَا لَيْتَنِى لَمْ أُشْرِک بِرَبِّى أَحَداً (٢٠) وَلَمْ بَعْرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِى لَمْ أُشْرِک بِرَبِّى أَحَداً (٢٠) وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِئَةً يَنصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِراً (٣٧)

- (۳۵) و در حالی که به خود ستمکار بود، در باغ خویش داخل شد، و گفت : «من باور نمی کنم هرگز این (باغ) نابود شود.
- (۳۶) و باور نمی کنم که قیامت بر پا گرده، و اگر به سوی پروردگارم باز گردانده شوم (به فرض این که قیامتی باشد) قطعاً جایگاهی بهتر از این خواهم یافت».
- (۳۷) دوست وی در حالی که با اوگفتگو می کرد به او گفت: «آیا به آن کسی که تو را از خاک، سپس از نطفه آفرید، آنگاه تو را مردی (کامل) قرار داد، کافر شدی ؟!
 - (7) لیکن من $(^{6}$ کویم) الله پروردگار من است، و هیچ کس را شریک پروردگارم قرار 5 دهم.
 - (۳۹) چرا هنگامی که به باغ خویش وارد شدی، نگفتی : ما شاء الله ، نیرو و قوتی جز از ناحیه خدا نیست، اگر مرا از نظر مال و فرزند کمتر از خود ببینی .
 - (۴۰) پس امید است که پروردگارم بهتر از باغ تو به من بدهد، و بر باغ تو آفتی از آسمان فرو فرستد؛تا به زمینی بی گیاه لغزنده ای تبدیل گردد.
 - (۴۱) یا آب آن در عمق زمین فرو رفته تا هرگز نتوانی آن را به دست آوری» .
- (۴۲) (سر انجام عذاب الهی فرا رسید) و تمام میوه هایش را در بر گرفت و نابود شد . و او بخاطر هزینه هائی که صرف آن کرده بود؛ پیوسته دستهایش را به هم می مالید در حالی که داربستهای آن فرو ریخته بود- و می گفت : «ای کاش کسی را شریک پروردگارم قرار نداده بودم! »
 - (۴۳) و او را گروهی نبود که در برابر خداوند یاریش کنند، و نتوانست که خود را یاری کند .

هُنَالِکَ الْوَلَايَةُ لِلّهِ الْحَقِّ هُو خَيْرٌ ثَوَاباً وَخَيْرٌ عُقْباً (۴۴) وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاء أُنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيماً تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَي كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِراً (۴۵) الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّکَ ثَوَاباً وَخَيْرٌ أَمَلاً (۴۶) وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَي الْأَرْضَ بَارِزَةً الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّکَ ثَوَاباً وَخَيْرٌ أَمَلاً (۴۶) وَيَوْمَ نُسيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَي الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَداً (۴۷) وَعُرِضُوا عَلَي رَبِّکَ صَفّاً لَقَدْ جِئْتُمُونَا کَمَا خَلَقْنَاکُمْ أُوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اللَّن وَعُرْمُول وَعَرِضُوا عَلَي رَبِّکَ صَفّاً لَقَدْ جِئْتُمُونَا کَمَا خَلَقْنَاکُمْ أُوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ اللَّن يَغَادِرُ نَعْمُونَا كُمْ مَّوْعِداً (۴۸) وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَي الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِراً وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أُحَداً (۴۹)

- (۴۴) در آنجا <mark>(ثابت گردید)</mark> که یاری و کمک از آن خداوند برحق است، اوست که بهترین پاداش و بهترین عاقبت را <mark>(برای مطیعان)</mark> دارد .
- (۴۵) (ای پیامبر!) برای آنان مثل زندگی دنیا را بزن که ماند آبی است که آن را از آسمان فرو فرستادیم، سپس گیاه هان زمین با آن درهم آمیخت سپس خشک گردید، و باد ها آن را به هر سو پراکنده اش کردند. و خداوند بر همه چیز تواناست . (۴۶) مال و فرزندان زینت زندگی دنیاست، و کارهای ماندگار شایسته، نزد پروردگارت بهترین ثواب دارد، و بهترین امید است .
- (۴۷) و (بیاد بیاور) روزی که کوهها را به حرکت در آوریم ، و زمین را آشکار (و صاف) می بینی، همگان را گرد می آوریم ، و احدی از آنان را فرو نمی گذاریم . (۴۸) و ایشان به صف بر پروردگارت عرضه می شوند (و به آنها می فرماید :) «همگی نزد ما آمدید، همان گونه که نخستین بار شمار را آفریدیم ، بلکه شما گمان می کردید، ما هرگز موعدی برای شما قرار نخواهیم داد». (۴۸) و ایشان به صف بر پروردگارت عرضه می شوند (و به آنها می فرماید :) «همگی نزد ما آمدید، همان گونه که نخستین بار شمار را آفریدیم ، بلکه شما گمان می کردید، ما هرگز موعدی برای شما قرار نخواهیم داد».
- (۶۹) و کتاب (نامه ی اعمال) در آنجا گذارده می شود، پس گنهکاران را می بینی که از آنچه در آن است ترسانند، و می گویند :«ای وای بر ما ، این چه کتابی است که هیچ عمل کوچک وبزرگی را فرو نگذاشته؛ مگر اینکه آن را به شمار آورده است؟!» و آنچه را انجام داده اند؛ حاضر یابند و پروردگارت به هیچ کس ستم نمی کند.

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَتَهُ أُولِيَاء مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُو بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلاً (۵۰) مَا أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُداً (۵۱) وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقاً (۵۲) وَرَأْيِ الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُواقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفاً (۵۳) وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلاً (۵۴) مَا مُشْوِفاً وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفاً (۵۳) وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلاً (۵۴) مَا مُنْ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءهُمُ الْهُدَي وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأُولِينَ أَوْ يَأْتِيهُمُ الْعَذَابُ قُبُلاً (۵۵) وَمَا نُرْسِلُ مَنْ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أَنذِرُوا هُزُواً (۵۶)

- (۵۰) و (ای پیامبر! برایشان بیان کن) زمانی که به فرشتگان گفتیم :«برای آدم سجده کنید » پس (همه) سجده کردند، بجز ابلیس که از جن بود و از فرمان پروردگارش سرپیچید ، آیا او و فرزندانش به جای من دوستان خود می گیرید، در حالی که آنها دشمن شما هستند؟! ستمکاران چه جایگزین بدی دارند .
 - (۵۱) من آنان (= ابلیس و فرزندانش) را به هنگام آفرینش آسمان و زمین، و نه به هنگام آفرینش خودشان حاضر نکردم . و من هیچ وقت گمراه کنندگان را دستیار ومددکار خود قرار نمی دهم (و اصلاً نیازی ندارم) .
- (۵۲) و (بیاد بیاورید) روزی را که خداوند می فرماید: شریک هائی را که برای من می پنداشتید، بخوانید (تا شما را از عذاب رها سازند) . پس آنها را بخوانند، ولی اجابتشان نکنند، و ما درمیان این دو گروه هلاکت گاهی قرار داده ایم .
 - (۵۳) و گناهکاران آتش (<mark>دوزخ)</mark> را می بینند،پس یقین می کنند که درآن خواهند افتاد ، و از آن هیچ راه گریزی نیابند.
- (۵۴) و به راستی در این قرآن ، هر گونه مثلی برای مردم بیان کرده ایم ، ولی انسان بیش از هر چیز به مجادله می پردازد . (۵۵) و چیزی مردم را باز نداشت از اینکه وقتی هدایت به سویشان آمد ایمان بیاورند، و از پروردگارشان طلب آمرزش کنند؛ جز اینکه (می خواستند) سر نوشت پیشینیان برای آنان بیاید، یا عذاب در برابر شان قرار گیرد .
 - (۵۶) و ما پیامبران را جز بشارت دهنده و هشدار دهنده نمی فرستیم، و کسانی که کافر شدند، همواره به باطل مجادله می کنند تا بوسیله آن، حق را از میان بردارند، و آیات و نشانه ها ی من و آنچه به آن بیم داده شده اند به باد مسخره گرفتند.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِىَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَي قُلُوبِهِمْ أُكِنَّةً أَن يَهْتَدُوا إِذاً أَبُداً (۵۷) وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةُ لَوْ يُؤَاخِدُهُم بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن تَدعُهُمْ إِلَي الْهُدَي فَلَن يَهْتَدُوا إِذاً أَبُداً (۵۷) وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةُ لَوْ يُؤَاخِدُهُم بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَل لَهُم مَّوْعِدٌ لَن يَجِدُوا مِن دُونِهِ مَوْظِلاً (۵۸) وَرَلْكَ الْقُرَي أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِداً (۵۹) وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّي يَجِدُوا مِن دُونِهِ مَوْظِلاً (۵۸) وَرِلْكَ الْقُرَي أَوْ أَمْضِى حُقُباً (۴۰) فَلَمَّا بَلغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِى الْبَحْرِ سَرَباً (۴۱) فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ لَا الشَّيْطَانُ لِفَتَاهُ لَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَذَا نَصَباً (۴۲) قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أُويْنَا إِلَي الصَّخْرَةِ فَإِنِّى نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ لَفَتَاهُ أَتِنَا عَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَذَا نَصَبا (۴۲) قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَداً عَلَي آثَارِهِمَا قَصَطاً (۴۴) فَوجَدَا عَبْداً مِّن عَبْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِن عَندِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِن لَدُنَّا عِلْماً (۵۶)

(۵۷) و چه کسی ستم کار تر از آن کسی است که به آیات پروردگارش پند داده شود، سپس از آن روی گرداند، و آنچه را با دستهای خود پیش فرستاده فراموش کرد؟! ما بر دلهای آنان پرده هایی افکنده ایم تا نفهمند، و در گوشهایشان سنگینی (قرار داده ایم). و اگر آنها را به سوی هدایت بخوانی، پس هرگز هدایت نمی شوند. (۵۸) و پروردگارت آمرزنده، و صاحب رحمت است، اگر به خاطر آنچه مرتکب شده اند، آنها را مؤاخذه می کرد، قطعاً هر چه زود تر عذاب را برای آنها می فرستاد، ولی برای آنها موعدی است که هرگز از آن راه فراری نخواهند داشت.

- (۵۹) و این شهرها و آبادیها هنگامی که ستم کردند؛ هلاکشان نمودیم، و برای هلاکتشان موعدی قرار دادیم.
- (۶۰) و (بیاد بیاور) هنگامی را که موسی به جوان (خدمتکار) خود (یوشع بن نون) گفت: «من دست از جستجو بر نمی دارم تا به محل بر خورد دو دریا برسم هر چند مدت طولانی به راه خود ادامه دهم ».
- (۶۱) پس چون به محل برخورد دو دریا رسیدند، ماهی خود را (که برای تغذیه همراه داشتند) فراموش کردند و ماهی راه خود را در دریا پیش گرفت (و رفت). (
 - ۶۲) پس هنگامی که (از آنجا) گذشتند،(موسی) به جوان (خدمتکار) خود (یوشع) گفت:«غذایمان را بیاور، که سخت از این سفرمان خسته شده ایم ».
- (۶۳) گفت: «به یاد داری، هنگامی که (برای استراحت) به کنار آن تخته سنگ پناه بردیم، من (در آنجا) ماهی را فراموش کردم؛ و جز شیطان (کسی) آن را از یاد من نبرد تا به یادش باشم، و ماهی بطرز شگفت آوری راه خود را در دریا پیش گرفت».
 - (۶۴) (موسی) گفت : «آن همان چیزی بود که ما می خواستیم» پس جستجو کنان از همان راه باز گشتند.
 - (۶۵) پس (در آنجا) بنده ای از بندگانم (= خضر) را یافتند که از جانب خود به او رحمتی عطا کرده و علم فراوانی از نزد خود به او آموخته بودیم.

قَالَ لَهُ مُوسَي هَلْ أَتَّبِعُکَ عَلَي أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْداً (۶۶) قَالَ إِنَّکَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِیَ صَبْراً (۶۷) وَکَیْفَ تَصْبِرُ عَلَي مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْراً (۶۸) قَالَ سَتَجِدُنِی إِن شَاء اللَّهُ صَابِراً وَلَا أَعْصِی لَکَ أَمْراً (۶۹) قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِی فَلَا تَسْأَلْنِی عَن شَیْءً حَتَّي أَحْدِثَ لَکَ مِنْهُ ذِکْراً (۲۷) فَانطَلَقَا حَتَّي إِذَا رَكِبَا فِی السَّفِینَهُ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَیْئاً إِمْراً (۲۷) قَالَ ٱللَّمْ أَقُلْ إِنَّکَ لَن تَسْتَطِیعَ مَعِی صَبْراً (۲۷) قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِی بِمَا نَسِیتُ وَلَا تُرْهِقْنِی مِنْ أَمْرِی عُسْراً (۳۷) فَانطَلَقَا حَتَّي إِذَا لَقِیَا غُلَاماً فَقَتَلَهُ إِنَّکَ لَن تَسْتَطِیعَ مَعِی صَبْراً (۷۲) قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِی بِمَا نَسِیتُ وَلَا تُرْهِقْنِی مِنْ أَمْرِی عُسْراً (۳۷) فَانطَلَقَا حَتَّي إِذَا لَقِیَا غُلَاماً فَقَتَلَهُ قَالَ اللَّهُ أَقُل لَکَ إِنَّکَ لَن تَسْتَطِیعَ مَعِی صَبْراً (۷۵) قَالَ إِن سَأَلْتُکَ قَالَ اللَّهُ أَقُل لَکَ إِنَّکَ لَن تَسْتَطِیعَ مَعِی صَبْراً (۷۵) قَالَ إِن سَأَلْتُکَ عَن شَیْءً بِعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِی قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّی عُذْراً (۷۶) فَانطَلَقَا حَتَّی إِذَا أَتَیَا أَهْلَ لَوْ يَهْ اللَّعْمَا أَهْلَهَا فَأَبُوا أَن یُضَیِّفُوهُمَا فَوْجَدَا فِیهَا جِدَاراً یُرِیدُ أَنْ یَنْقَضَّ فَاقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَیْهِ أَجْراً (۷۷)

- (۶۶) موسی به او گفت : «آیا از تو پیروی کنم تا از آنچه به تو آموخته شده و مایه رشد و صلاح است، به من بیاموزی؟».
 - (۶۷) (خضر) گفت : « تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی!
 - (۶۸) و چگونه می توانی بر چیزی که به <mark>(راز)</mark> آن آگاه نیستی، شکیبا باشی؟!»
 - ۶۹) (موسی) گفت : «به خواست خدا مرا شکیبا خواهی یافت، و در هیچ کاری تو را نا فرمانی نکنم».
 - (۷۰) (خضر) گفت :«پس اگر همراهی مرا نمودی، از هیچ چیز مپرس تا آنکه خودم درباره ی آن برای تو سخن بگویم».
- (۷۱) پس آن دو به راه افتادند، تا آنکه سوار کشتی شدند (خضر) کشتی را سوراخ کرد. (موسی) گفت: «آیا آن را سوراخ کردی تا سرنشینان آن غرق کنی؟ راستی چه کاربدی انجام دادی!»
 - (۷۲) (خضر) گفت: «آیا نگفتم تو هرگز نمی توانی با من شکیبایی کنی ؟!»
 - (V^{r}) (موسی) گفت : «بخاطر آنچه فراموش کردم، مرا مؤاخذه مکن و از این کارم بر من سخت مگیر».
- (۷۶) پس به راه خود ادامه دادند؛ تا هنگامی که به نوجوانی بر خوردند، پس (خضر) او را کشت، (موسی) گفت: «آیا انسان پاکی را، بدون آنکه کسی را کشته باشد؛ کشتی ؟ براستی کار زشتی انجام دادی! » (۷۵) گفت: «آیا به تو نگفتم که هرگز نمی توانی با من صبر کنی؟!»
 - (۷۶) (موسی) گفت : «بعد از این اگر از تو درباره ی چیزی سؤال کردم، دیگر با من همراهی نکن، به راستی از جانب من معذور خواهی بود» .
- (۷۷) پس به راه خود ادامه دادند، تا به اهل قریه ای رسیدند، از آنان خواستند که به ایشان غذا دهند، ولی آنان از مهمان نمودن آنان خود داری کردند. آنگاه در آنجا دیواری یافتند که می خواست فروریزد، پس (خضر)آن را راست و استوار کرد، (موسی) گفت : «اگر می خواستی (می توانستی) در مقابل این کار؛ مزدی بگیری»

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِى وَبَيْنِكَ سَأَنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْراً (٧٨) أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَ أَبُواهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا فِى الْبَحْرِ فَأْرَدَتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْباً (٧٩) وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبُواهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَاناً وَكُفْراً (٨٠) فَأْرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْراً مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْماً (٨١) وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَاناً وَكُفْراً (٨٠) فَأْرَدْنا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْراً مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْماً (٨١) وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِى الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحاً فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن أَمْرِى ذَلِكَ تَأُويلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْراً (٨٢)

- (۷۸) (خضر) گفت :«اینک زمان جدای من و تو فرا رسیده، بزودی تو را از راز (و حکمت) آنچه که نتوانستی در برابر آن صبر کنی؛ آگاه خواهم ساخت .
- (۷۹) اما کشتی، از آن بینوایانی بود که در دریا کار می کردند، پس من خواستم آن رامعیوب کنم، (چرا که) پشت سر آنها پادشاهی (ستمگر) بود که هر کشتی (سالمی) را بزور می گرفت.
 - (۸۰) و اما نوجوان، پدر و مادرش (هر دو) با ایمان بودند، پس بیم داشتیم که آنان را به سرکشی و کفر وا دارد.
 - (۸۱) از این رو، خواستیم که پروردگارشان فرزند پاکتر و پر محبت تری بجای اوبه آن دو عطاء فرماید.
- (۸۲) و اما دیوار، از آن دو نوجوان یتیم در آن شهر بود، و زیر آن، گنجی متعلق به آن دو وجود داشت، و پدرشان مردی صالح بود، پس پروردگارت خواست که آنان به حد بلوغ برسند و گنج خود را بیرون آورند، این رحمتی ازپروردگارت بود، این (کارها) را من خود سرانه انجام ندادم، این بود راز(و حکمت) کارهای که نتوانستی در برابر آنها صبر کنی».

وَيَسْٱلُونَکَ عَن ذِی الْقَرْنَیْنِ قُلْ سَائَلُو عَلَیْکُم مِّنْهُ ذِکْراً (۸۳) إِنَّا مَکَّنَّا لَهُ فِی الْأَرْضِ وَاَتَیْنَاهُ مِن کُلِّ شَیْ مِسْبِاً (۸۸) حَتَّی إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِی عَیْنٍ حَمِئَهٔ وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْماً قُلْنَا یَا ذَا الْقَرْنَیْنِ إِمَّا أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَن تَعَذَّبُهُ ثُمَّ یُردٌ إِلَي رَبِّهِ فَیُعَذَّبُهُ عَذَاباً نَّکْراً (۸۷) وَأُمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذَّبُهُ ثُمَّ یُردٌ إِلَي رَبِّهِ فَیُعَذَّبُهُ عَذَاباً نَّکْراً (۸۷) وَأُمَّا مَن أَمْنَ وَعَمِلَ صَالِحاً فَلَهُ جَزَاء الْحُسْنَي وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا یُسْراً (۸۸) ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۸۹) حَتَّی إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَی قَوْمٍ لَمْ نَجْعَل جَزَاء الْحُسْنَي وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا یُسْراً (۸۸) ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۹۸) حَتَّی إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَی قَوْمٍ لَمْ نَجْعَل جَزَاء الْحُسْنَي وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا یُسْراً (۸۸) ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۹۲) حَتَّی إِذَا بَلَغَ بَیْنَ السَّدَیْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِما قَوْماً لَا یَکَادُونَ یَفْقَهُونَ قَوْلاً (۹۳) کَذَلِکَ وَقَدْ أُحَطْنَا بِمَا لَدَیْهِ خُبْراً (۹۱) ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَباً (۹۲) حَتَّی إِذَا بَلَغَ بَیْنَ السَّدَیْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِما قَوْماً لَا یَکَادُونَ یَفْقَهُونَ قَوْلاً (۹۳)

- (۸۳) و (ای پیامبر!) از تو درباره ی «ذوالقرنین» می پرسند؛ بگو : « به زودی چیزی از سر گذشت او برای شما خواهم خواند».
 - (۸۴) یقیناً ما به او در زمین قدرت و حکومت دادیم، و اسباب هر چیز را در اختیارش گذاشتیم.
 - (۸۵) پس او (از این) اسباب (پیروی و) استفاده کرد.
- (۸۶) تا آن که به غروب گاه آفتاب رسید، (چنین به نظرش رسید) که خورشید در چشمه ای گل آلود و سیاه غروب می کند، و در آنجا مردمی را یافت، گفتیم:«ای ذوالقرنین! یا (آنان را) مجازات می کنی، و یا روش خوبی در باره ی آنها انتخاب می نهایی».
- ۸۷) (ذو القرنین) گفت: «اما کسی که ستم کرده است، مجازات خواهیم کرد، سپس به سوی پروردگارش باز گردانده می شود، آنگاه او را مجازات سختی خواهد کرد.
 - ۸۱) و اما کسی که ایمان آورد و کار شایسته انجام داد، پس <mark>(در آخرت)</mark> پاداشی نیکو دارد، و ما دستور، آسانی به او خواهیم داد».
 - (۸۹) سپس از اسبابی (که در اختیارش بود) استفاده کرد.
 - (۹۰) تا آنکه به جایگاه بر آمدن آفتاب رسید، <mark>(در آنجا)</mark> دید که آفتاب بر مردمانی طلوع می کند که در برابر <mark>(تابش)</mark> آفتاب برای شان پوششی قرار نداده بودیم.
 - (۹۱) اینچنین بود (کار ذی القرنین) و به راستی ما از آنچه در اختیار داشت (و انجام می داد) کاملاً آگاه بودیم.
 - (۹۲) سپس از وسایل و اسباب استفاده کرد.
 - (۹۳) (و به سفر ادامه داد) تا به میان دو کوه رسید، و در کنار آن دو (کوه) مردمی را یافت که هیچ سخنی را نمی فهمیدند.

قَالُوا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِى الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَکَ خَرْجاً عَلَي أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدَّا (٩٥) اَتُونِى فِه رَبِّى خَيْرٌ فَاعِينُونِى بِقُوَّهُ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْماً (٩٥) اَتُونِى زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّى إِذَا سَاوَي بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَاراً قَالَ اَتُونِى أَفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْراً (٩٥) فَمَا اسْطَاعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْباً (٩٧) قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَبِّى حَقَّا (٩٨) وَتَرَكُنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِى بَعْضٍ وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ فَإِذَا جَعَلَهُ دَكَّاء وَكَانَ وَعْدُ رَبِّى حَقَّا (٩٨) وَتَرَكُنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِى بَعْضٍ وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ عَوْمَا الْمُعْرَاقِ بَى وَعَلَى الْكَافِرِينَ عَرْضاً (١٠٠) الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيَنُهُمْ فِى غِطَاء عَن ذِكْرِى وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعاً (١٠٠) أَفْحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِى مِن دُونِى أُولِيَاء إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا (١٠٠)

- (۹۴) (آنان به او) گفتند: «ای ذوالقرنین! یأجوج و مأجوج در این سرزمین فساد می کنند، پس آیا هزینه ای برای تو قرار دهیم، که میان ما و آنها سدی بسازی؟! »
- (۹۵) (خوالقرنین) گفت : «آنچه پروردگارم در اختیار من قرار داده (از قدرت و ثروت) بهتر است(از آنچه شما پیشنهاد می کنید) پس مرا با نیرو یاری کنید، تا میان شما وآنها سد محکمی بسازم.
- (۹۶) قطعات بزرگ آهن برایم بیاورید، (و روی هم بچینید)» تا وقتی که کاملاً میان دو کوه برابر کرد (و پوشانید)، گفت: «(در اطراف آن آتش بیفروزید) و در آن بدمید» (آنها دمیدند) تا وقتی قطعات آهن را سرخ و گداخته کرد. گفت: «(اکنون) مس ذوب شده برایم بیاورید؛ تا بر روی آن بریزم» .
 - (۹۷) (سر انجام سد محکمی ساخت) پس آنها (= یأجوج و مأجوج) اصلاً نتوانستند از آن بالا روند، و نتوانستند سوراخ و نقبی درآن ایجاد کنند.
 - (۹۸) (آنگاه) گفت : «این از رحمت پروردگار من است (و تا خدا بخواهد پا برجا می ماند) اما هنگامی که وعده ی پروردگارم فرا رسد، آن را درهم می کوبد، و وعده ی پروردگارم حق است».
- (۹۹) و در آن روز(که جهان پایان می پذیرد) ما آنها را (چنان) رها می کنیم که در هم موج می زنند، و در شیپور دمیده می شود، سپس ما همه را (در یکجا) جمع می کنیم.
 - (۱۰۰) و درآن روز، جهنم را بر کافران عرضه می داریم.
 - (۱۰۱) (آن) کسانی که چشمانشان از یاد من درپرده ی (غفلت) بود، و توان شنیدن (حق را) نداشتند.
 - (۱۰۲) آیا کسانی که کافر شدند؛ گمان می برند که بندگان مرا بجای من اولیای خود بگیرند ؟! بی گمان ما جهنم را برای پذیرائی کافران آماده کرده ایم.

قُلْ هَلْ نُنَبِّكُمْ بِالْأَحْسَرِينَ أَعْمَالاً (۱۰۳) الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدَّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ النَّهُمْ يُومَ الْقِيَامَةِ وَزْناً (۱۰۵) ذَلِکَ صُنْعاً (۱۰۴) أُولَئِکَ الَّذِينَ کَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْناً (۱۰۵) ذَلِکَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا کَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُواً (۱۰۶) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ کَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً (۱۰۷)خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً (۱۰۸) قُل لَّوْ کَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِّکَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً (۱۰۷)خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً (۱۰۸) قُل لَّوْ کَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِّکَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً (۱۰۷)خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً (۱۰۸) قُل لَّوْ کَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِکَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ الْفِرْدَوْسِ نُزُلاً (۱۰۶)خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلاً (۱۰۸) قُل لَّوْ کَانَ الْبَحْرُ مِدَاداً لِّكُلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ مَذَا الْبَعْرَ الْكَمْ يُوحَي إِلَى اللَّكُمْ يُوحَي إِلَى الْبَعْرَ الْكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاء رَبِّهِ فَلْيُعْمَلْ عَمَلاً صَالِحاً وَلَا يُشْرِکُ بِعِبَادَةً رَبِّهِ أَحَداً (۱۱۰)

- (۱۰۳) (ای پیامبر!) بگو :«آیا شما را به زیان کارترین(مردم) در کارها، خبر دهیم .
- (۱۰۴) کسانی که تلاش و کوشش شان در زندگی دنیا تباه و ضایع شده، وبا این حال گمان می کنند که کار نیک انجام می دهند».
- (۱۰۵) آنها کسانی هستند که به آیات پروردگارشان ولقای او <mark>(در جهان آخرت)</mark> کافرشدند، در نتیجه اعمالشان تباه و نابود شد، سپس در روز قیامت برای آنها (ارزشی قائل نیستیم و) وزنی بر پا نخواهیم کرد.
 - (۱۰۶) (آری) این (گونه) است سزای ایشان دوزخ است، بخاطر آنکه کافر شدند، و آیات من و پیامبرانم را مسخره گرفتند.
 - ۱۰۷) بی گمان کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام دادند، باغهای (بهشت) برین محل پذیرائی آنان خواهد بود.
 - (۱۰۸) جاودانه در آن خواهند ماند و هرگز تقاضای نقل مکان از آنجا نمی کنند.
- (۱۰۹) (ای پیامبر!) بگو :«اگر دریا برای (نگارش) کلمات پروردگارم جوهر شود؛ قطعاً دریا به پایان می رسد، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان یابد، هر چند همانند آن (دریا) به کمک آن بیاوریم».
- (۱۱۰) (ای پیامبر!) بگو :«من فقط بشری هستم مثل شما، (امتیاز من این است که) به من وحی می شود، که تنها معبودتان معبود یگانه است، پس هر که به لقای پروردگارش امید دارد، باید کار شایسته انجام دهد، و هیچ کس را در عبادت پروردگارش شریک نسازد».

تدبر در سوره کهف

شناسنامه سوره

سوره کهف در مکه و پس از سوره غاشیه نازل شده، داری ۱۱۰ آیه، و در ترتیب مصحف بعد از سوره اسراء می باشد.

سبب نامگذاری آن به «کهف» بیان داستان شگفتانگیز اصحاب کهف (یاران غار) در آن است.

فضيلت سوره كهف

«هر کس ده آیه اول از سوره کهف را حفظ کند ـ در روایت دیگری آمده است ـ هر کس ده آیه اخیر از سوره کهف را بخواند ـ از فتنه دجال ایمن میماند». (صحیح مسلم).

سنت است که انسان سوره «کهف» را در روز و شب جمعه تلاوت کند زیرا در حدیث شریف به روایت انس از رسول خدا صلی الله علیه وسلم آمده است که فرمودند: «هرکس سوره کهف را در روز جمعه بخواند، این سوره فاصله هر دو جمعه را برای او از نور روشن میکند». در روایتی دیگر آمده است: «هر کس کهف را در شب جمعه بخواند، این سوره بین او تا خانه کعبه را از نور روشن میکند». (امام حاکم این دو حدیث را در مستدرک اورده وامام ذهبی ان راصحیح دانسته است). مختصری از سوره

سوره کهف عبارت است از چهار داستان: داستان اصحاف کهف یا یاران غار- داستان صاحب دو باغ- داستان موسی و خضر- و چهارم داستان ذو القرنین. همه این داستان ها منحصر به این سوره می باشد و در هیچ جای دیگر از قرآن تکرار نشده است.

هر چهار داستان داری یک محور اساسی است و آن هم بروز فتنه های چهار گانه در زندگی دنیا می باشد:

أزمایش و ابتلا در دین (در خلال داستان اصحاب کهف)

آزمایش در مال و نعمت (در خلال داستان صاحب دو باغ)

آزمایش و ابتلا در علم (در خلال داستان موسی و خضر)

آزمایش در قدرت و سلطنت (در خلال داستان ذو القرنین)

و در منتصف این داستان ها سخن از ابلیس و ذریه اش به میان می آید گویا همه ی این فتنه ها توسط شیطان زینت بخشیده می شود تا انسان در آن گرفتار آید.)وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَة اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِیسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّیَّتَهُ أَوْلِیَاء مِن دُونِی وَهُمْ لَکُمْ عَدُوٌ بِئْسَ لِلظَّالِمِینَ بَدَلًا) آیة ۵۰ وجالب اینجاست که این آیه در وسط سوره و بعد از دَاستان دوم ذکر شده است.

وآیا معقول هست انسان از دشمن قسم خورده اش تبعیت ناید؟

اینجاست که ما در خلال این داستان ها می اموزیم که چگونه از این فتنه ها عصمت پیدا کنیم و خویشتن را حفظ کنیم. و شیطان را مغلوب خویش سازیم بس می توان گفت هدف اصلی سوره عصمت از فتنه ها است

خلاصه ایی از چهار داستان

أولا: جوانان مومن و ابتلا و آزمایش در دین

اولین داستان، داستان جوانانی است که به خداوند تبارک وتعالی ایمان اوردند، واسلامشان را بر مردم عرضه نمودند ولی با مخالفت حاکم آن وقت مواجه شدند.

قرآن صراحتا بیان می دارد که این اشخاص از قشر جوان بودند: {إِنَّهُمْ فِتْیَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ} .به راستی ایشان جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند.

این جوانان مومن وقتی جور و ستم حاکم را دیدند از بین آنها هجرت کردند، و به غاری پناه گرفتند:

(إِذْ أُوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا)

«أَنگاه كه َ جوانان بهسوي غار پناه گرفَتندَ» بله اينگونه آنها از بيم غَارت اَيمان خويش از سوي قوم كافر خود، به غاري پناه بردند.

«پس گفتند: اي پروردگار ما! از جانب خود به ما رحمتي ببخش، و براي ما در كار ما راهيايي را آماده ساز».يعني: كاري كه ما هماكنون بر آن هستيم به سامان برسان.

اینجا بود که خداوند رحمت خویش را بر آنها ارزانی داشت و در این غار سیصدو نه سال به خواب رفتند، و خداوند با معجزات زیادی آنان را تایید نهود:

(وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثٌ مِائَة سِنينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا)

هنگامی بر خواستند مشاهده غودند تمام اهل شهر ایمان اورده و و اهل ایمان بر اهل کفر پیروز گشتندنکاتی بر کرفته از این داستان

1- داستان اصحاب کهف، داستان قرباني نفس در مسير توحيد و عقيده است. اين داستان به ما مى آموزد که فرد مى بايستى دين خويش را در هر مکان و زمان حفظ نايد اگر چه به خاطر آن متحمل سختيها، يا هجرت از ديار و خانه خويش شود.

٢- در نهايت داستان به ما مى آموزد كه با هم صحبت شدن صالحان، و ياد آورى روز آخرت مى توان خود را از اين فتنه ها نجات داد: (وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِي يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذَكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا * وَقُلِ الْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاء فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاء فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَّادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا مِاء كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءتْ مُرْتَفَقًا) آية ٢٨ – ٢٩.

٣- بايد بانست ابتلاء و آزمايش بين به شكل هاي مختلف است گاهي وقت ها با آزار و اذيت

دوم: فتنه ی مال و ثروت در خلال داستان صاحب دو باغ

داستان صاحب دو باغ، داستان مردی است که خداوند نعمت هایش را بر او ارزانی داشت، اما او به نعمت های خداوند کفر ورزید، و روز معاد را انکار کرد:

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا (٣٥) وَمَا أَظُنُّ السَّاعَة قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا (٣٣) در پایان داستان به چَگوَنگی رهایی از فتنه مال اشاره می شود و عصمت از آن را در فهم واقعی زندگی دنیاو یاد آوری روز آخرت می داند ومی فرماید:

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاء أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاء فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا (۴۵) الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا (۴۶)

سوم: فتنه علم در خلال داستان موسى و خضر

موسی علیه الصلاة والسلام فکر مي کرد که او داناترین فرد زمین است لذلك خداوند به او وحی کرد که در فلان منطقه فردی داناتر از او وجود دارد، پس برای تعلیم و یادگیری به نزد خضر رفت، ولی نتوانست بر عملکردهای خضر صبر کند چون حکمت کارهای خضر را نمی فهمید و فقط به ظاهر توجه می کرد.

در این داستان نیز چگونگی عصمت از این فتنه بیان می شود و ان هم تواضع و عدم غرور به علم است: (قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا) چهارم: فتنه ی قدرت و سلطنت در خلال داستان ذو القرنین

داستان ذوالقرنین داستان پادشاه عادلی است که قدرت و سلطنت وی از مشرق تا مغرب ادامه داشت ولی او از این جایگاه برای انتشار دین خداوند استفاده نمود و خیر را انتشار می داد و از فساد جلوگیری می کرد.

ذو القرنين غونه ى موفق در فتنه قدرت و سلطنت بود كه بسيارى امثال او در اين آزمايش شكست خورده و مسير غير حق را تبعيت غودند. اما براى عصمت از اين فتنه، نياز به اخلاص و تواضع در برابر خداوند متعال است: قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (١٠٣) الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا.

از شگفتی ها تربیتی این سوره

اگر به اسم سوره یعنی کهف یا به اصطلاح فارسی غار توجه کنیم در می یابیم که بین این اسم و موضوعات سوره مناسبت لطیف و زیبایی وجود دارد و آن هم این است که هر کس در این سوره تدبر داشته باشد و به ان پناه ببرد مانند غار محافظت کننده است، همان طور که غار انسان را از سرما و گرما محافظت می کند.

غاری که قاری این سوره به ان پناه می برد غاری است معنوی که در عنایت و حفظ و پوشش خداوند متعال است.

از شگفتی های تربیتی سوره: تحرک و مسئولیت پذیری و مثبت گرایی است نه بی کار نشستن و تسلیم شدن.

مثلا در داستان اصحاب كهف انها تسليم نشدند بلكه قيام كردند و حق را آشكار غودند: (إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبَّنَا رَبَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونه إِلَهًا).

و در داستان موسی و خضر می اموزیم که چگونه موسی علیه السلام که خودش نبی و رسول بود برای کسب علم تواضع به خرج داده و از خضر می خواهد تا او را به شاگردی بپذیرد:

﴿ قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مهَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا (٤٢) قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (٤٧) وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا (٤٨) قَالَ مَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا)٠

و در داستان ذو القرنین تحرک و مسئولیت پذیری وی برای ایجاد عدالت در زمین و جلوگیری از فساد در آن، برای ما به تصویر کشانده شده است.

نتیجه گیری (پرسش های باقی مانده)

سوال اول: این چهار داستان چه ارتباطی با هم دارند؟ چرا ما هر روز جمعه این سوره را تلاوت می کنیم؟

سوال دوم: این سوره جه ارتباطی با مسیح دجال دارد؟ و چگونه ما از این فتنه مصون می دارد؟

این چهار داستان از فتنه های اساسی در زندگی انسان سخن می گوید: فتنه دین ، فتنه مال، فتنه علم ، فتنه قدرت و سلطه .

در خلال این داستان ها می اموزیم که چگونه خود را از این فتنه ها رهایی بخشیم و خویشتن را در غار رحمت یا همان پناهگاه الهی قرار دهیم. قرائت این سوره در پایان هر هفته سبب متذکر شدن ما انسان ها از این فتنه ها در زندگی دنیا می شود، گویا می خواهد تا هر هفته با تلاوت این سوره و یاد اور شدن قصه های ان، ما را در مقابل این فتنه ها واکسانسیون کند. همان طور که گفتیم این چهار داستان از فتنه های اساسی در زندگی انسان سخن می گوید و مادامی که فرد راه های پیشگیری از آن را دائها متذکر می شود خطر افتادن در ان بسیار کمتر خواهد بود. همه می دانیم فتنه ی دجال فتنه ی بسیار بزرگ است همان طور که در حدیث آمده است بین خلقت آدم تا قیام قیام قیامت، فتنه ی بزرگتر از ان نخواهد بود، و معظم این فتنه های که دجال به همراه دارد از چهار فتنه ی گفته شده در سوره کهف خارج نیست:

دجال مردم را در دینشان به فتنه می اندازد و از انان می خواهد تا به جای خدا، او را عبادت کنند، قرآن نیز به این فتنه در خلال داستان اصحاب کهف اشاره نموده، و ایستادگی ایشان را در مقابل کفر را ستوده است سپس طریق رهایی از آن را نیز متذکر شده است.

دجال با مال و ثروت اش مردم را به طرف خود می کشاند و انها را می فریباند، اینجاست که با یاد اور شدن داستان صاحب دو باغ ، راه های نجات از این فتنه را برایمان متذکر می شود.

دجال در علم نیز مردم را می فریباند وی با بیان اخبارهای شگفت زده ، انسان های زیادی را به طرف خود می کشاند.

القرنين مى توان خود را از اين فتنه نيز رهايى بخشيد.

در داستان موسى و خضر مى خوانيم كه آن چه كه خضر داشت از جانب خداوند بود نه خويشتن، (فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا)

در حالی که دجال همه ی انها را به خود نسبت داده، و آن را از جانب خود می داند. بس فرق بین ان دو واضح و مشخص است. دجال با قدرت و سلطه ی خویش بر زمین، بسیاری از انسان ها را تحت سیطره ی خود در می اورد، که با به کار گرفتن اندرزهای داستان ذو

پس هر فرد مسلمانی با قرائت سوره کهف و اندیشیدن در مفاهیمش (به ویژه این چهار قصه) می تواند خود را از فتنه ی دجال مصون دارد.

طلب حلالیت از کسانی که باعث ناراحتی آنها شده ایم. و نیکی کردن به والدین و هم نوعان

برخی از اعمالی که باید در روز جمعه انجام دهیم:

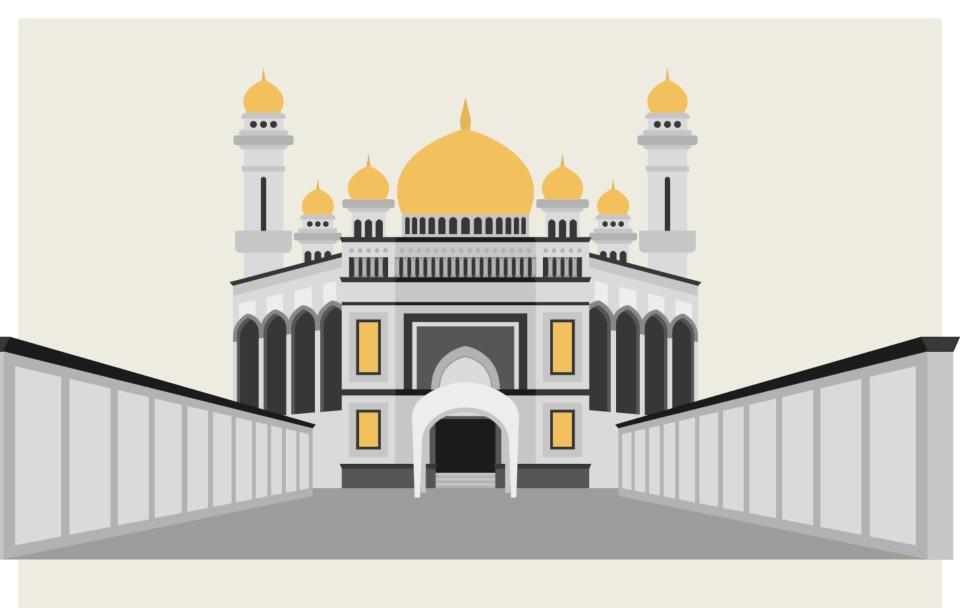

دعا و طلب مغفرت از ایزد منان

ساعات طلایی و استجابت دعا

ابوهریره می گوید روزی رسول خدا(ص) در مورد روز جمعه،سخن گفت و فرمود: در روز جمعه،ساعتی وجود دارد که اگر بنده مومن،در آن لحظه، نماز بخواند و دعا کند، خداوند متعال دعایش را مستجاب خواهد کرد.و با حرکات دست، کوتاهی آن لحظه را نشان داد. بخاری ۹۳۵

سعى كنيم روز جمعه (قبل از اذان) به مسجدبرويم.

آرامش واقعی و لذت بخش ترین لحظات زندگی زمانیست که به قرآن گوش فرا میدهیم. خواهر و برادر مسلمانم

از گناهانی که در پنهانی انجام میدهی دست نگهدار!

فلانی گفت فردا توبه میکنم خوابید ودیگر بیدار نشد! توبه را به فردا نینداز

همگی در نشر این مصحف کریم سهیم باشیم.

برای مخاطبانت ارسال کن،این کار جز صدقات جاریه محسوب میشود و از اجر و ثواب بالایی برخوردار است.

S H B A B A H L E J A N N T 2 O 1 7

